



Val '94

Politiskt árin - poltisk ábyrgd

»80'ini verða javnan nýtt sum ræðumynd - tað var tíðin, tá føroyska samfelagið fullkomiliga flippaði út. Øll skylda upp á hvønn annan, men hvør, ið er størsti syndarin, kunnu vit kjakast leingi um«, skrivur Eiríkur Lindenskov m. a.

Í málgni Sambandsflokksins í gjár hevur vinnulívsmatadorurin frá 80'unum, Finnogi Arge, nakrar viðmerkingar til eina stabbamynd, sum stóð í Bergmáli í Sosialinum mikudagin.

Stabbamyndin sýndi, hvussu leingi ymsu flokkarnir høvdu sitið við valdið í 80'unum, sum vanliga millum manna verður nevnd marglætistíðin. Javnaðarflokkur, sum hevur staðið við landsins

ábyrgd seinastu trý árin, fær sum vera man størstu skolumar fyri 80'arapolitikkin, og er útnendur sum syndabukkur.

Stabbamyndin var ikki gjørd fyri at verja Javnaðarflokkinn - ella at sleppa honum undan ábyrgd. Sjálvandi hevur Javnaðarflokkurin sína ábyrgd av tí, ið fór fram. Men talvan sigur nakað um, hvussu valdið hevur verið bytt millum ymsu flokkarnar. Og »siger og skriver«, so

hevur Javnaðarflokkurin bert verið við tveim árum í valskíðinum frá 1980 - 1990, meðan sambandsflokkurin var við í útvið seks ár. Hvør er hin størri syndarin, og hvør politikur hevur elvt til hvat, kunnu vit óivað kjakast leingi um.

Litil - men ávirkan

Vit skulu eisini hava í huga, at tað í Føroyum ikki altíð er hin stóri flokkurin, sum hevur tað størstu ávirkanina. Vit kunnu bert taka tann flokkinn, sum hevur verið mest við í landsstýrinum, Sjálvstýrisflokkinn. Hann hevur altíð síðan heima-stýrslógina verið ein litil flokkur, eitt klípi - bæði hjá borgarligum flokkum og hjá Javnaðar- og Tjóðveldisflokkunum. Men hann hevur sanniliga havt stóra ávirkan. Hugsu bert um villu SEV-fløgurnar, sum Sambandsflokkurin fór í holt við á Eiði. Dagin fyri valið setti Eilíf navnandi undir, og Sjálvstýrisflokkurin brúkti sína maktposisjón til at pressa Javnaðarflokkinn til ikki at steðga hesum, tá samgongan varð skipað í 1985.

Persónligt klandur

Vit minnst eisini, hvussu ómøguligt alt samarbeiðið var, bæði millum Sambandsflokkinn og Fólka-

adðarflokkinum, sum kanska bert var grundað á persónligar ósemjur millum politikarar. Men tað fornufuga perspektivið í slíkum politikki verður trupult at finna, tað kunnu vit í dag vera samd um.

Flippaðu út

Tað var heldur ikki mín ætlan, at føra valstrið, sum snúði seg um 80'ini. Nú var hvørgin okkara politikari í 80'unum, men eg haldi kortini, at vinnulívsmatadorur Sambandsflokksins hevði størri árin á búskapin í 80'unum, enn eg sjálvur.

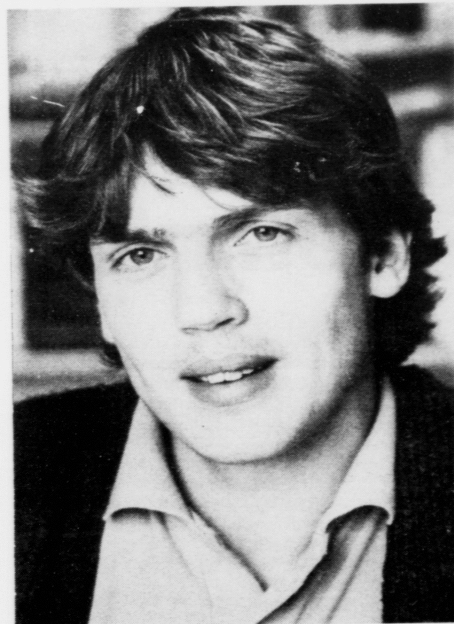
Eg haldi ikki tað er at ganga vinnulívsmönnum ov nær, um vit siga, at teir fullkomiliga flippaðu út. Tað var jú púra stórt, men er tað heilt rættvíst, bert at geva politisku myndugleikunum ábyrgdina?

Er tað bara politiski myndugleikin, sum var orsök til at føroyingar keyptu 2.700 bílar eftir einum ári?

Er tað bara politiski myndugleikin, sum hevur ábyrgdina av, at eitt nú eyskalutir til bílar vóru seldir fyri okursprisir - hóast tollurin lækkaði 20%?

Er tað bara politiski myndugleikin, sum hevði ábyrgdina av, at eyskalutir vóru seldir dýrari til tryggjngina, enn til privatfólk?

Er tað bara politiski



Nýggja ættarliðið av politikarum fer óivað at leggja á annan bóg.

myndugleikin, sum hevur ábyrgdina av, at byggitilfarið ikki lækkaði í prisi, tá tollurin fór munandi niður?

Er tað bara politiski myndugleikin, sum hevur ábyrgdina av, at menn kundu skovla pengar inn við at handla við óproduktivum vinnubýgningum?

Er tað bara politiski myndugleikin, sum hevur ábyrgdina av, at ein ganska almindilg urð í Havn kundi seljast fyri 12 milliúnir krónur???

Soleiðis kundu vit hildið fram, og nógv av hesum kunnu vit uttan iva góðskriva politiska myndugleikanum - grundað á vantandi stýring, vantandi ábyrgd og vantandi vilja. Men vit mugu samstundis viðganga, at ørskapurin var sjálfvorfsterkandi - ella, eingin vildi ella megnaði at steðga, meðan leikur var bestur. - Tað gjørdur vinnulívsmenn heldur ikki, tað bera nógvir tómir vinnubýgningar boð um í dag.

Læra av mistøkum

Men vit læra av gjørdum

mistøkum - tað er klárt. Eg ivist onga løtu í, at nýggja ættarliðið av politikarum fer at hugsa øðrvísi, og leggja øðrvísi til rættis. Eg hugsu eisini, at Finnogi Arge hevur lært av gjørdum mistøkum - eisini sjálfvorfvolttum mistøkum. - Og tað er menniskjansligt, men bara at kasta skuldina á aðrar, tað er dekan ov smáligt.

Hóast tingmaður Sambandsflokksins sigur, at forholðið millum hvussu leingi ein flokkur hevur staðið við ábyrgd, og hvussu stóra ávirkan hann hevur havt ongan týðning hevur, so kunnu vit vísa á, hvussu leingi flokkarnir hava sitið í landsstýrinum síðan byrjan - tá heimastýrslógina var sett í gildi í 1948.

Eiríkur Lindenskov

Flokkar í landsstýri ymsu valskeiðini

1948 - 50
Javnaðarflokkurin
Sambandsflokkurin
Sjálvstýrisflokkurin
1950 - 54
Sambandsflokkurin
Fólkaflokkurin
1954 - 58
Sambandsflokkurin
Fólkaflokkurin
Sjálvstýrisflokkurin
1958 - 62
Javnaðarflokkurin
Sambandsflokkurin
Sjálvstýrisflokkurin
1962 - 66
Fólkaflokkurin
Tjóðveldisflokkurin
Sjálvstýrisflokkurin
(Framburðsflokkurin)
1966 - 74
Javnaðarflokkurin
Sambandsflokkurin
Sjálvstýrisflokkurin

1974 - 1980
Javnaðarflokkurin
Tjóðveldisflokkurin
Fólkaflokkurin
1980 - 84
Sambandsflokkurin
Fólkaflokkurin
Sjálvstýrisflokkurin
1984 - 88
Javnaðarflokkurin
Tjóðveldisflokkurin
Sjálvstýrisflokkurin
KrFFFFF
1988 - 90
Fólkaflokkurin
Sambandsflokkurin
Tjóðveldisflokkurin
Sjálvstýrisflokkurin
KrFFFFF
1990 - 94
Javnaðarflokkurin
Fólkaflokkurin
Tjóðveldisflokkurin
Sjálvstýrisflokkurin

So leingi hava teir sitið við valdið í landsstýrinum

Fyri at lesarin skal fá eina fatan av, hvussu leingi ymsu flokkarnir hava stýrt landinum, hava vit gjørt hesa talvu, sum vísir nágreiniliga, hvussu leingi og nær hvør flokkur hevur sitið í landsstýrinum. Tað vóru teir triggir, Javnaðarflokkurin, Sambandsflokkurin og Sjálvstýrisflokkurin, sum skipaðu fyrsta landsstýrið í 1948. Løgmaður var Andrias Samuelsen úr Haldarsvík, sum í longri áramál var sýslumaður í Fuglafirði. Nevntast kann eisini, at tað ið »sjálv-

stýrslandsstýrið« var skipað í 1962 var, Framburðsflokkurin hjá Kjartan Mohr

Gamla Sjálvstýri:
Javnaðarflokkurin
Sambandsflokkurin
Fólkaflokkurin:
Tjóðveldisflokkurin:
Frb, KrFFFFF. & Co

1948-50, 1954-74, 1981-89, 1993-94
1948-50, 1958-62, 1966-80, 1985-89, 1991-94
1948-62, 1966-74, 1981-85, 1989-90
1950-58, 1962-66, 1975-85, 1989-93
1962-66, 1974-80, 1985-91, 1993-94
1962-66, 1985-89

stúðulsflokkur. - Hóast minstur hevur Sjálvstýrisflokkurin verið drúgvastur í

landsstýrinum - ikki av ongum nevndur »kitt« ella »klípi«.

Tilsamans 31 ár
Tilsamans 29 ár
Tilsamans 28 ár
Tilsamans 26 ár
Tilsamans 17 ár
Tilsamans 9 ár